

Körmös

Nyár vége – új tanév. Asszociációm valahol hamis. Ez zavar. Addig ízelgetem e kijelentés csalárdságát, mígnem rájövök: bajom az újban gyökerezik. Mitől új? Az újdonság várva várt varázsa csak a kezdők csillogó szemében tükröződik, akik áhítattal indulnak első évüknek tanulóként, avagy tanárként. A többiek – a másodikosoktól az enedikeseken keresztül az állandó ismétlőkkel bezárólag – eme tiszta érzését megsűrkitik, túlfejetteknél elrabolják a már megszerzett tapasztalatok. Főtörvényként egyre inkább tudatosul egy öröknek-hitt koreográfia uralma. Hát másképp kezdem.

Nyár vége – megint kezdődik egy tanév. Ez már jobb, bár nem az igazi, sem asszociációnak, sem tanévnek. Jobb, mert a többséghez szól. Jobb, mert tudatosul általa a szakadatlan ismétlődés rejtelve: néhány zivatarral tarkított napsütéses nyár után borongós ősz köszönt az iskolákra, melyet fűteni való hideg téli napok követnek, míg ránk nem tör a tavasz vidám – tanévvége közeledik – hangulatával.

Nem az igazi ez sem – elégedetlenkedik tudatom –, mert az élet lüktetése helyett a fásultság szelleme lengi körül ezt a megállapítást. Pedig fejlődünk. Az apró-cseprő dolgok mássága, az ismétlődő folyamatokon lassan felülkerekedő kisebb változások, egyszóval a trendek biztosítják, hogy minden nap, minden tanév különbözzön az előzőektől. Ez ez a tanév lesz a maga örömeivel, gondjaival. Hát korigálom kezdésemet.

Eljött e nyár vége – ez a tanév is megkezdődött. Ez az igazi kezdés – békélek meg magammal –, mert konkrét, mert mindenkihez szól. A monoton periodikusságon kívül benne van a lassú trend iránti várakozás: az oktatásban talán idén befejeződik a piacgazdálkodásra való áttérés alapjainak lerakása, azaz a monopol helyzetre jellemző költségáramnyos leépítések és felszólások; jövőre talán nem natolnak annyit, s végére ér idén az oktatási rendszer konszolidálása is, akár a bankoké. (Ezt nem lehet kihagyni, ezt át kell élni.)

E kezdés keserédes hangulata az ügyeletes lelkesedők számára persze nem elfogadható, s az illetékes rágalmozók nosztalgiából eredő pesszimizmussal vádaskodhatnak. És igazuk van, hiszen a „régebben mennyivel többet vártam tanévkezdéskor” érzete nehezen cáfolható. Persze mindenki tudja, hogy féllábú ez az érvelés, mert biceg az a pesszimizmus, amiről évvégére mindig kiderül, hogy már kezdettől fogva milyen optimista volt.